

5059 X.5 CZYT.

000-005059-00-0

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	11
Rozdział I	
TEORIE MIGRACJI ZAGRANICZNYCH	17
1.1. Definicje migracji	17
1.2. Migracje według różnych dyscyplin naukowych	23
1.3. Teorie imigracji	27
1.3.1. Podejście mikro, makro i meso	27
1.3.2. Przykłady teorii imigracji	31
1.3.2.1. Model oczekiwanej wartości (<i>Value-Expectancy Models</i>)	
– model typu mikro 1.3.2.2. Model progu stresu (<i>The Stress-Threshold Model</i>) – model typu mikro 1.3.2.3. Model relatywnej depriwacji i relatywnej frustracji (<i>Relative Deprivation and Relative Frustration</i>) – model typu mikro 1.3.2.4. Model kosztów – korzyści ekonomicznych (<i>Economistic Cost-Benefit Models</i>) – model typu mikro 1.3.2.5. Model ciężenia (<i>Pioneering Gravity Model</i>) – model typu makro 1.3.2.6. Teoria „push-and-pull” – model typu makro 1.3.2.7. Teoria „push-pull” i teoria kosztów-użyteczności (kosztów-korzyści ekonomicznych) 1.3.2.8. Wybór społeczny. Nowa Ekonomia Migracji (<i>Social Choice: The New Economics of Migration</i>) – model typu meso	
<i>Wybrana literatura przedmiotu</i>	41
Rozdział II	
CHARAKTERYSTYKA MIGRANTÓW I SPOSOBY MIGRACJI	43
2.1. Charakterystyka migrantów	43
2.1.1. Osadnicy, rezydenci (settlers)	44
2.1.2. Pracownicy kontraktowi (contract workers)	45
2.1.3. Specjaliści (professionals)	45
2.1.4. Imigranci nielegalni (illegal immigrants, unauthorized immigrants, undocumented workers)	47
2.1.5. Starający się o azyl i uchodźcy (Asylum seekers and refugees)	55
2.2. Sposoby migracji	60
2.2.1. Ścieżki kolonialne (Colonial paths) i wspólne granice	60
2.2.2. Powiązania rodzinne (Family ties)	62
2.2.3. Sieć kontaktów i powiązań (Networks)	67
2.2.4. Pośrednicy pracy (labour brokers)	68
2.2.5. Przemycnicy (smugglers)	71
2.2.6. Handlarze żywym towarem	80
<i>Wybrana literatura przedmiotu</i>	85

Rozdział III		
ASPEKT EKONOMICZNY MIGRACJI		87
3.1. Kraje przyjmujące		87
3.1.1. Stereotypy na temat imigrantów		87
3.1.2. Przepływ specjalistów		89
3.1.3. Zatrudnienie w tzw. pracy 3-D (dirty, dangerous, difficult – brudna, niebezpieczna, trudna)		91
3.1.4. Imigranci a zatrudnienie		95
3.1.5. Czy imigranci obniżają zarobki miejscowych pracowników?		98
3.1.5.1. Stany Zjednoczone	3.1.5.2. Australia	
3.1.5.3. Kanada	3.1.5.4. Europa	
3.1.6. Imigranci a <i>welfare state</i> (państwo opiekuńcze)		101
3.2. Kraje wysyłające		110
3.2.1. Wpływ emigracji na spadek bezrobocia		110
3.2.2. Drenaż mózgów		112
3.2.3. Korzyści ekonomiczne dla krajów wysyłających		118
3.2.4. Indywidualne koszty migracji		121
<i>Wybrana literatura przedmiotu</i>		124
Rozdział IV		
MIGRACJE A KRYZYS DEMOGRAFICZNY EUROPY		125
4.1. Migracje w Europie		125
4.1.1. Historia		125
4.1.2. Lata 1973–2005		129
4.2. Ludność Unii Europejskiej		135
4.3. Starzenie się społeczeństw krajów uprzemysłowionych		137
4.4. Imigracja a rozwiązanie kryzysu demograficznego Unii Europejskiej		140
4.5. Różnice w rozwoju społecznym Północy i Południa		147
4.6. Pomoc wspólnoty międzynarodowej		151
<i>Wybrana literatura przedmiotu</i>		157
Rozdział V		
PODSTAWY POLITYKI IMIGRACYJNEJ I AZYLOWEJ UE		159
5.1. Konwencja Genewska (1951)		159
5.1.1. Okoliczności podpisania Konwencji		159
5.1.2. Definicja uchodźcy		161
5.1.3. Klauzule wykluczające		162
5.1.4. Prawa uchodźców		162
5.1.5. Zakaz wydalenia		164
5.1.6. Protokół Nowojorski		164
5.2. Instrumenty polityki imigracyjnej i azylowej Unii Europejskiej		166
5.2.1. Rozwój współpracy między krajami członkowskimi		166
5.2.2. Porozumienie Wykonawcze o realizacji Układu z Schengen (1990)		172
5.2.3. Azyl w Porozumieniu Wykonawczym o realizacji Układu z Schengen (1990)		177

5.2.4.	Konwencja Dublińska (1990)	179
5.2.5.	Traktat z Maastricht (1992)	181
5.2.6.	Traktat Amsterdamski (1997)	184
5.3.	Polityka imigracyjna i azylowa UE po Traktacie Amsterdamskim	190
5.3.1.	Szczyt Rady Europejskiej w Tampere (1999)	190
5.3.2.	Szczyt Rady Europejskiej w Nicei (2000)	193
5.3.3.	Szczyt Rady Europejskiej w Laeken (2001)	194
5.3.4.	Szczyt Rady Europejskiej w Sewilli (2002)	196
5.3.5.	Traktat Ustanawiający Konstytucję Europy (2003)	199
5.3.6.	Program Haski (2004)	201
5.3.7.	Zielona Księga (2005)	205
	<i>Wybrana literatura przedmiotu</i>	209

Rozdział VI

	WYBRANE DYREKTYWY RADY UE – fragmenty	211
6.1.	Dyrektywa Rady 2001/55/WE	212
6.2.	Dyrektywa Rady 2003/9/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiająca minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl	221
6.3.	Rozporządzenie Rady (WE) NR 343/2003 Dublin II	231
6.4.	Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin	235
6.5.	Ocena wybranych rozwiązań dokonana przez ECRE	000
6.6.	Dyrektywa 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich	248

Rozdział VII

	WIELOKULTUROWOŚĆ – INTEGRACJA	253
7.1.	Wielokulturowość	253
7.2.	Życie rodzinne i małżeństwa w krajach pochodzenia imigrantów	256
7.3.	Różnorodność kulturowa w Wielkiej Brytanii	260
7.3.1.	Małżeństwa aranżowane/ małżeństwa pod przymusem	260
7.3.2.	Małżeństwa nieletnich – wykorzystywanie seksualne czy kulturowa różnorodność?	264
7.3.3.	Poligamia	268
7.3.4.	Praktyki okaleczania narządów płciowych	270
7.3.5.	Zabójstwa „honorowe”	271
7.4.	Różnorodność kulturowa w Europie	278
7.4.1.	Francja	278
7.4.2.	Stosunek do imigrantów w Europie	282
7.5.	Różnorodność kulturowa oraz integracja i asymilacja imigrantów	286
7.5.1.	Podstawowe pojęcia integracji i asymilacji	286
7.5.2.	Wielokulturowość, integracja i prawa człowieka	288
	<i>Wybrana literatura przedmiotu</i>	292

Rozdział VIII**MIGRACJE ZAROBKOWE PO POSZERZENIU UE**

		293
8.1.	Emigracje przed 1 maja 2004	293
8.2.	Obawy w EU-15 przed napływem imigrantów z nowych państw członkowskich	296
8.2.1.	Tło obaw	296
8.2.2.	Raport Home Office – PKB, bezrobocie, zaludnienie i kapitał społeczny	298
8.2.3.	Raport Home Office – szacowanie przyszłego potencjału migracyjnego	304
8.2.4.	Raport Home Office – doświadczenia poprzednich rozszerzeń UE	309
8.2.5.	Media, politycy i społeczeństwo UE-15 wobec rozszerzenia Unii	313
8.3.	Okresy przejściowe w swobodnym przepływie pracowników z nowych państw członkowskich UE – stan aktualny	315
8.3.1.	Podstawy swobodnego przepływu pracowników	315
8.3.2.	Ustalenia UE w sprawie swobodnego przepływu osób	317
8.4.	Sytuacja rok po akcesji – raport: <i>Free Movement of Workers in EU-25</i>	319
8.4.1.	Wielka Brytania	319
8.4.2.	Irlandia	321
8.4.3.	Szwecja	323
8.5.	Sytuacja dwa lata po akcesji	323
8.5.1.	Swobodny przepływ pracowników	323
8.5.2.	Polska – skutki społeczno-demograficzne wyjazdów za pracę	325
	<i>Wybrana literatura przedmiotu</i>	336

Rozdział IX**POLSKA POLITYKA IMIGRACYJNA I AZYŁOWA****(Wybrane zagadnienia)**

		339
9.1.	Imigracje i azyl w Polsce	339
9.1.1.	W okresie PRL	339
9.1.2.	Imigracje i azyl po 1989 r.	340
9.2.	Ewolucja instytucji i ustawodawstwa ds. uchodźców w Polsce	349
9.2.1.	Instytucje	349
9.2.2.	Ustawodawstwo	351
	9.2.2.1. Odniesienie do prawa międzynarodowego	
	9.2.2.2. Ustawa o cudzoziemcach z dnia 13 czerwca 2003 r.	
9.2.3.	Działania pozarządowe na rzecz imigrantów i uchodźców	366
	<i>Wybrana literatura przedmiotu</i>	371

Bibliografia

	373
--	------------

Wykaz Ramek

	387
--	------------

Wykaz Tabel

	389
--	------------

Wykaz Schematów

	391
--	------------

Wykaz Rysunków

	391
--	------------

Summary

	393
--	------------